

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО

«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», протокол № 4
від 21 серпня 2023 р.

Голова вченої ради

Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Професійна комунікація іноземною мовою

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи

Навчальна програма з дисципліни «Професійна комунікація іноземною мовою» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Рищак Наталія Іванівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 14 від «20» серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

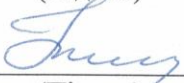

(Підпис)

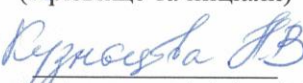

(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Професійна комунікація іноземною мовою» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів «Педагогіка вищої школи» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є лексичні, граматичні та стилістичні особливості академічної англійської мови для забезпечення успішної професійної та наукової комунікації здобувача вищої освіти.

Місце навчальної дисципліни згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу: навчальна дисципліна є обов'язковою та вивчається в першому семестрі.

Опанування дисципліною пов'язане з вивченням наступних освітніх компонентів:

1. Змістовий модуль 1. «Вища освіта в Україні та англomовних країнах».
2. Змістовий модуль 2. «Лексико – граматичні особливості та види наукових текстів».
3. Змістовий модуль 3. «Робота з науковою літературою. Презентації наукових результатів іноземною мовою».
4. Змістовий модуль 4. «Публічні виступи як засоби комунікації».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Професійна комунікація іноземною мовою» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей практичного володіння англійською мовою, що надасть майбутнім фахівцям можливість вільно спілкуватись у академічному та професійному середовищі.

Завдання дисципліни:

- формування та подальший розвиток відповідної бази знань для вільного користування англійською мовою під час здійснення науково-дослідницької діяльності;
- формування загальних та професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих компетентностей (лінгвістичної, соціолінгвістичної і прагматичної) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі;
- розвиток навичок перекладу типових лексико-синтактичних моделей (кліше), що поширені в академічному письмовому мовленні;

- розвиток особистої мотивації здобувачів вищої освіти (цінностей, ідеалів); зміцнення їх впевненості як користувачів мови, а також позитивного ставлення до вивчення мови;
- сприяння розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, сприяння становленню критичного самоусвідомлення та вміння спілкуватися.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної компетентності - Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

б) загальних (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Кінцеві **програмні результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

РН13. Продуктивно працювати в групі, забезпечуючи позитивний соціально-психологічний клімат на засадах освітнього партнерства.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- лексичний та граматичний матеріал, правила англійського синтаксису в обсязі програми курсу;
- професійну іншомовну термінологію;
- граматичні, лексичні та стилістичні особливості офіційного професійного стилю;
- правила ведення дискусії;
- основи сучасного наукового дискурсу та особливості наукової іноземної мови, яка вивчається, на сучасному етапі;

- особливості основних правил ділового мовленнєвого етикету мови, яка вивчається;
- - правила оформлення та написання наукових професійно-орієнтованих робіт;
- правила усного та письмового представлення результатів наукової та професійної діяльності;
- основи анотування та перекладу неадаптованої науково-популярної та професійно-орієнтованої літератури;
- правила етики спілкування у міжнародному освітньому середовищі, наукових колах та фаховій сфері;

вміти:

- ефективно користуватися навчальними ресурсами (наприклад, словниками, довідниками, Інтернетом);
- аналізувати інформацію з іншомовних джерел для отримання даних, необхідних для виконання загальних академічних та професійних завдань;
- читати тексти фахового спрямування з метою повного отримання інформації;
- узагальнювати, перефразувати й синтезувати ідеї з різних типів текстів (наприклад, із статей, дослідницьких проєктів);
- писати анотацію та інші види іншомовного тексту;
- усно і письмово висловлюватись у відповідному форматі для ефективної комунікації в науково-фаховому середовищі.
- презентувати результати своєї роботи;
- оформлювати бібліографію англійською мовою;
- брати активну участь у дискусіях;
- обґрунтовувати власну точку зору;
- здійснювати ефективну професійну комунікацію із представниками інших культур;
- належним чином поводити себе й реагувати у типових світських, академічних і професійних ситуаціях повсякденного життя, а також знати правила взаємодії між людьми у таких ситуаціях;
- спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторіями іноземною мовою, обговорювати власний досвід навчання, роботи, наукової діяльності.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вища освіта в Україні та англomовних країнах

Тема 1. Освітнє середовище закладу вищої освіти

Термінологія професійної сфери. Система освіти у закладах вищої освіти України та за кордоном. Структура закладу вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти.

Порівняння видo-часових форм дієслів. Множина іменників. Словотвір.

Тема 2. Академічний курс та дистанційне навчання

Опис академічного курсу. Термінологія дистанційного навчання. Змішане навчання. Здійснення оплати за навчання. Отримання стипендій та грантів.

Використання артиклів. Словотвір.

Тема 3. Навички та вміння, необхідні для ефективного навчання і роботи

Soft skills. Розвиток навичок критичного мислення. Визначення мети. Планування роботи та управління часом. Види методів дослідження. Опрацювання та аналіз інформації.

Використання герундію та інфінітиву. Словотвір.

Змістовий модуль 2. Лексико–граматичні особливості та види наукових текстів

Тема 4. Особливості академічної англійської мови

Письмова мова наукового стилю. Лексико-граматичні особливості та сполучні елементи **іншомовного** наукового тексту. Фразеологія наукового тексту. Понятійний апарат. Умовні позначення, символи, скорочення та терміни в іномовному науковому тексті.

Модальні дієслова. Словотвір.

Тема 5. Іншомовний науковий текст

Жанри **іншомовного** наукового тексту (анотація, тези, наукова стаття, доповідь) та їх структура. Переказ та узагальнення основних результатів спостереження чи експерименту. Особливості анотування та реферування. Написання анотації англійською мовою: композиція анотації, лексичні та фразеологічні кліше.

Пасивний стан дієслів. Словотвір.

Тема 6. Науково – ділова комунікація

Оформлення іншомовної кореспонденції. Написання офіційного листа. Розмова по телефону. Електронна кореспонденція. Оформлення іншомовної кореспонденції для працевлаштування. Написання CV, супровідного листа.

Умовні речення. Словотвір.

Змістовий модуль 3. Робота з науковою та професійною літературою

Тема 7. Поняття та техніка перекладу наукової літератури

Теоретичні принципи перекладу. Особливості мови і стилю в теорії і практиці перекладу наукової літератури. Дослівний та буквальний переклад. Перекладацькі трансформації. Контекстуальні заміни. Способи компенсації

змістових втрат при перекладі. Багатозначність слів. Збіг і розбіжності значень інтернаціональних слів. «Фальшиві друзі перекладача». Кліше, правила перекладу граматичних структур. Синтаксичні особливості перекладу. Особливості користування словниками і довідковою літературою. Види словників.

Непряма мова. Словотвір.

Тема 8. Правила оформлення наукового дослідження

Аналіз іншомовних джерел інформації. Оформлення бібліографії. Стили оформлення бібліографії. Посилання на електронні джерела англійською мовою.

Числівники. Словотвір.

Змістовий модуль 4. Публічні виступи як засоби комунікації

Презентація наукових результатів іноземною мовою

Тема 9. Стратегії та функції публічних виступів

Якісні характеристики ефективного промовця. Принципи та стратегії успішного комунікативного процесу. Культура ведення та логічна побудова дискурсу. Мовні засоби, типові для ведення дискусії. Функціональні покажчики вираження згоди або незгоди, наведення аргументів тощо. Аудиторія і мета висловлювання.

Основні колокації з різними частинами мови.

Тема 10. Участь у академічних заходах.

Формати виступів. Підготовка та проведення презентації. Запитання та відповіді. Порівняння та протиставлення інформації. Опис тенденцій у графіках та діаграмах. Підведення підсумків. Публічне представлення та захист наукових результатів.

Ступені порівняння прикметників та прислівників. Числівники.

3. Рекомендована література

Основна

1. Ільченко О. М. Англійська для науковців. The Language of Science: підручник. Вид. 2ге, доопрацьоване. К : Наук. думка, 2010. 288 с.
2. Скрєбкова-Пабат М.А. Технічний переклад: елементи теорії та практики. Львів , «Новий світ-2000», 2020. 204с.
3. Business Correspondence and communication at work: підруч. для студентів ВНЗ /Ludmila Sharpan та ін.; Нац. Ун-т харч. Технологій. 2-ге вид., стер. Київ : Кафедра, 2019. 277 с. : іл. - Текст укр., англ. - 300 прим. - ISBN 978- 966-2705-46-1
4. Частник С. В., Частник О. С. Написання анотацій та резюме англійською мовою : навчально-методичні матеріали до циклу

практичних занять з курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів. Х. : ХДАК, 2015. 59 с.

5. Bogolepova, S., Gorbachev, V. English for Academics. Cambridge: Cambridge: University Press, 2015. 171 p.
6. McCarthy, M., O'Dell, F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2016. 173 p.
7. Murphy, R. Essential Grammar in Use. Cambridge, 2018. 262 p.
8. Weale H. Oxford Exam Trainer B2. Oxford: Oxford University Press, 2019. 185 p.

Додаткова

1. Болайто Р. Вест Р. Інтернаціоналізація українських університетів у розрізі англійської мови. Проект Британської Ради в Україні «Англійська мова для університетів». К.: «Видавництво «Сталь», 2017. 154 с.
2. Васишина Н.М., Скирда Т.С. Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Практикум для студентів денної форми навчання галузі знань 0302 «Міжнародні відносини» К.: PRINT LINE, 2020. 176 с.
3. Комунікативні стратегії : підручник / Левицький А. Е., Набережнєва Т. Є., Поворознюк Р. В. та ін. : за ред. А. Е. Левицького. К. : Видавничо- поліграфічний центр «Київський університет», 2013. 559 с.
4. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Бакаєва Г. Є. та ін., Київ: Ленвіт, 2005. 119 с.
5. Рищак Н.І. Культура спілкування як складова культури людини *Теорія та практика управління педагогічним процесом*: Матеріали міжнародної науково-методичної конф. 21-23 травня. Одеса: СПД Почепкин, 2015. С. 83 – 86.
6. Рищак Н.І. Професійна комунікація англійською мовою: вимоги сьогодення. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку*: Матеріали III Всеукр. науково-практ. конф. (Одеса, 14 травня 2021 р.). за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2021. С. 125 – 127.
7. Яблонська Т. М., Рудик Н. М. Навчальний посібник з розвитку професійних мовних та мовленнєвих компетентностей студентів соціально-гуманітарних факультетів. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 152 с.
8. Aarts B. Oxford Modern English Grammar. Oxford, 2011. 287 p.

9. Clabeaux D., Solomon E., Folsie K. Great Writing 3: From Great Paragraphs to Great Essays Paperback. Fifth Edition. National Geographic. 2019. 288p.
10. Ryshchak N. Global skills and English language teaching. *Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми та перспективи розвитку: матеріали IV Всеукр. науково-практ. конф. (Одеса, 20 травня 2022 р.)*. за заг. ред. В.В. Ягоднікової. Одеса, 2022. С. 194 – 196.

4 Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.britishcouncil.org.ua/> (Британська Рада)
2. [www. britishcouncil.org/professionals](http://www.britishcouncil.org/professionals)
3. <http://www.intercom.au/intercom/newsprs/index.htm> (News & Current Affairs Newspapers on the Web)
4. <https://www.jobs.ac.uk/media/pdf/careers/resources/how-to-write-a-cover-letter-for-academic-jobs.pdf> (How to Write a Cover Letter for Academic Jobs)
5. <http://www.bucknell.edu/rbeard/diction/html41> (Online Dictionaries)
6. <http://www.ucc.ie/info/net/acronyms/index.html> (Acronym and Abbreviation Dictionary).
7. <http://www.nbu.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
8. <http://www.odnb.odessa.ua/> Одеська національна наукова бібліотека
9. <https://www.biblioteka.od.ua/> Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського

5. Форма підсумкового контролю результатів навчання: іспит.

6. Методи контролю

- поточний контроль: опитування, самоконтроль здобувача вищої освіти, колегіальний контроль (взаємоконтроль), тестування;
- періодичний контроль: опитування, тестування;
- підсумковий контроль: іспит.